

Voh je močno čutilo, ki ponuja številne možnosti. Olfaktorna umetnost uporablja vonj kot kontekst in koncept umetniškega dela.

Olfaktorski kontekst lahko razdelimo na imanentne in intencionalne vrednosti vonja. Imanentna vrednost prinaša svoj pomen, medtem ko namerna vrednost daje vonju dodaten pomen. Poleg tega je vonjalna zaznava del vonjalnega koncepta umetniškega dela. Da bi ga zaznali, ga je treba prenesti na gledalca. Način prenosa vonja v delu v veliki meri določa, kako se vonj interpretira v povezavi z delom. Te načine prenosa delimo v pet kategorij: *cvetje, naprave za vonj, prostori vonja, čas in prevodi*. V večini primerov se vonjalni prenosi uporabljajo pri mešanih žanrih. Skupaj z različnimi možnostmi uporabe olfaktornega konteksta kažejo tudi na kompleksnost olfaktorne umetnosti.

V 1. manifestu olfaktorne umetnosti so pojasnjene razlike v olfaktorni umetnosti, 2. manifest pa prikazuje kompleksnost olfaktorne umetnosti.

Ključne besede: vonjalni kontekst, vonjalni koncept, vrednosti vonja, vonjalno zaznavanje, prenos vonja, olfaktorni umetniški manifest

Umetnik **Peter de Cupere** je v 20 letih ustvaril več kot 700 del, povezanih z vonjalnim zaznavanjem družbenih, kulturnih in okoljskih kontekstov. Njegova dela so bila predstavljena na več kot 200 razstavah. Poučuje olfaktorno umetnost v odprtem laboratoriju na umetniški šoli PXL-MAD v Hasseltu (Belgija), kjer v raziskovalni skupini Manufacture raziskuje uporabo vonja v umetnosti. V svojem doktoratu (UHasselt, PXL MAD, VUB) je raziskoval uporabo vonja kot konteksta in koncepta. Leta 2018 je prejel nagrado Art and Olfaction Award za življenjski prispevek k promociji uporabe vonja v umetnosti (London, 2018). www.peterdecupere.art

Peter.deCupere@pxl.be